

LIM

LIMBURGS MILIEU

02 2017

Limburgs landschap moet gekoesterd worden

Gulpener brouwt
duurzaam

Nieuwstadt in
de verdrukking

Herenboeren Land van Weert
duurzaam burgerinitiatief

Speciale
uitgave met
Jaarverslag
2016

Herenboeren Land van Weert duurzaam burgerinitiatief

Samen duurzaam voedsel produceren. Niks hobby. Professioneel op een kleinschalig coöperatief gemengd boerenbedrijf. Dat is wat de Stichting Herenboeren Land van Weert voor ogen heeft. Een groep inwoners van Weert en Nederweert timmert hard aan de weg om in 2018 een Herenboerencoöperatie met 200 leden van de grond te tillen. Een fraai burgerinitiatief.

Lilian Rippe

“We willen weer grip krijgen op ons voedsel, weten wat er op ons bord ligt: biologische producten en ‘diervriendelijk’ vlees”, vertelt Ron Geurts, voorzitter Herenboeren Land van Weert. Het stichtingsbestuur legt de lat hoog. Nog dit jaar wil het minimaal 150 coöperatieleden binnenhalen, 20 ha geschikte landbouwgrond verkrijgen en een boer in loondienst nemen die een gemengd bedrijf wil runnen en daar bovendien een goede sfeer weet te creëren. “We hebben 200 huishoudens nodig voor een economisch gezond bedrijf”, gaat Geurts verder. “We zitten mooi op schema met de 50 belangstellenden die zich al hebben gemeld. Bij 150 gaan we van start in 2018. Alle leden zijn straks eigenaar en bepalen mee welke gewassen de boer gaat produceren en welke dieren hij gaat houden.”

Drie historische concepten

Het concept Herenboeren steunt op drie historische concepten: herenboeren, coöperatie en gemengd bedrijf. Herenboeren bestonden in de Middeleeuwen toen boeren de gronden van de adel bewerkten voor de dagelijkse maaltijd. Een coöperatie regelt de medezeggenschap van de deelnemers in het bedrijf. In de jaren '60 hadden traditionele boeren een gemengd bedrijf: akkerbouw en veeteelt. Met de opkomst van de intensieve landbouw verdween dit type bedrijf. Een 'retour' is niet de makkelijkste opgave. “Wij gaan die uitdaging aan met steun van de Hogere Agrarische School (HAS) in 's-Hertogenbosch, Landbouw Universiteit Wageningen, Landbouw Economisch Instituut (LEI) en het Copernicusinstituut van de Universiteit Utrecht.”

Bestuursleden Caesarine Mertens en Ron Geurts op bezoek bij Herenboerderij in Boxtel.

Geschiede landbouwgrond

Het bedrijf heeft straks onder andere 3000 fruitbomen, teelt rond de 65 groenten en houdt varkens, koeien en kippen. Voor de benodigde 20 ha landbouwgrond is de stichting in gesprek met landbouworganisaties, gemeenten en natuurorganisaties. “Een serieuze opdracht”, zegt Geurts. “De locatie moet aan tal voorwaarden voldoen. De grond moet geschikt zijn, het gebied een goede sfeer ademen, de locatie op tien minuten fietsafstand van het centrum Weert/Nederweert liggen en ook met een auto makkelijk bereikbaar zijn. Een goede sfeer bevordert de verbinding tussen mensen. De boer doet het werk, maar in de weekenden kan hij rekenen op vrijwilligers die een handje helpen met het oogsten, de distributie, technische klusjes et cetera. Daarnaast is het ook een plek met aandacht voor educatie.”

Coöperatie

Voor een economisch gezond bedrijf heeft de coöperatie 200 leden (gezinnen) nodig die allemaal 2000 euro investeren. “Daarmee kopen ze een aandeel in de boerderij.” Eenpersoonshuishoudens komen in aanmerking voor een half aandeel. Met hun eenmalige inbreng verplichten de ‘aandeelhouders’ zich tevens de komende drie jaar wekelijks voor gemiddeld 11 euro producten van de boerderij af te nemen. Dat is belangrijk voor de exploitatie. Overigens betalen de mensen hier straks voor de bioproducten net zo veel als in de supermarkt, of zelfs minder.” Voor gegadigden met een minimuminkomen zoekt de stichting naar mogelijkheden. De coöperatie moet bestaan uit een gemêleerd gezelschap aandeelhouders, een vertegenwoordiging van alle lagen uit onze gemeenschap.” Wat lange tijd een droom was, koerst af op werkelijkheid. “We worden met z’n allen steeds enthousiaster. Van jurist tot vastgoedmanager, velen staan klaar om hun steentje bij te dragen. Spannend of het gaat lukken, maar leuk om hiermee bezig te zijn. Nu haast maken.”

Herenboeren Nederland

In Nederland vinden meerdere Herenboeren-initiatieven plaats. In Boxtel draait Herenboeren al enkele jaren op volle toeren. Ook in onder andere Breda, Rotterdam en Deventer zijn stichtingen opgericht. De ambitie is dat er over tien jaar honderd Herenboerencoöperaties draaien. ■

Kijk ook op landvanweert.herenboeren.nl en herenboeren.nl

Foto: landvanweert.herenboeren.nl